

Analyser af sammenhænge mellem risikopfattelse på henholdsvis læge- og patientniveau og compliance – et nationalt observations- og registerbaseret studie

Læge, ph.d.-studerende Benedicte Lind Barfoed

Baggrund: Compliance ved langvarig medikamentel behandling af kronisk sygdom andrager kun 50% i industrilande. Compliance er særlig lav ved forebyggende behandling og ved behandling for tilstande, som ikke giver symptomer. Denne nedsatte compliance er et problem af stor betydning og med væsentlige konsekvenser for såvel patienternes sundhed som samfundets sundhedsudgifter.

I de senere år har der været fokus på patientens og lægens opfattelse af gevinster og risici ved behandling med lægemidler. Risikopfattelse er individuel og kan påvirkes af eksempelvis frygt, kontrol, risikoens natur, personlige erfaringer, sociale forhold og af den konkrete kontekst. Læger og patienter kan have forskellige opfattelser af risici og gevinster ved behandling, hvilket kan have sammenhæng med lægens vurdering af behandlingsbehov og patientens accept af behandlingen.

Formål: At belyse mulige sammenhænge mellem patienters og lægers risikopfattelse og compliance samt lægens ordinationsmønster. Behandling med lipidsænkende lægemidler anvendes som eksempel. Følgende hypoteser (delmål) søges testet:

1. Der er sammenhænge mellem patientens risikopfattelse og compliance ved behandling med lipidsænkende lægemidler udtrykt ved primær non-compliance og proportion of days covered (PDC).
2. Der er sammenhænge mellem den praktiserende læges risikopfattelse og deres patienters compliance ved behandling med lipidsænkende lægemidler udtrykt ved primær non-compliance og PDC.
3. Der er sammenhænge mellem den praktiserende læges risikopfattelse og ordinationsmønster for lipidsænkende lægemidler.

Metode: 'Mixed methods' ved kombination af litteraturstudier, kvalitative interviews, spørgeskemaudvikling samt samkøring og analyse af spørgeskemadata og registerdata fra Dansk Almen Medicinsk Database (DAMD), Danmarks Statistik og Statens Seruminstitut. Projektet består af en patientdel og en lægedel. Der anvendes allerede indsamlede spørgeskemadata fra 47.500 patienter samt data fra et spørgeskema, der udsendes til samtlige ca. 3500 danske praktiserende læger.

Perspektiv: Viden om variationer i risikopfattelse på læge- og patientniveau og sammenhænge med forskellige aspekter af compliance har stor klinisk relevans og vil forbedre grundlaget for interventioner, som i højere grad vil afspejle patientens individuelle præferencer. Dette vil føre til, at medicinen anvendes mere hensigtsmæssigt, og således opnås dels bedre effekt af behandlingen, dels en mere omkostningseffektiv udnyttelse af patientens, lægens såvel som samfundets ressourcer.

Vejledere:

Jesper Bo Nielsen¹, professor, cand.scient, ph.d.

Jens Søndergaard¹, Professor, forskningsleder, klinisk farmakolog, praktiserende læge, ph.d.

Mogens Lytken Larsen², Ledende overlæge, professor, dr.med.

Palle Mark Christensen³, Praktiserende læge, klinisk farmakolog, ph.d.

Dorte Ejg Jarbøl¹, Ass. forskningsleder, lektor, praktiserende læge, ph.d.

Pia Veldt Larsen¹, Biostatistiker, ph.d.

Maja Skov Paulsen¹, Læge, seniorforsker, ph.d.

¹Forskningsenheden for Almen Praksis, Odense

²Hjertemedicinsk Afdeling B, Odense Universitets Hospital

³Lægerne Lærkevej, Otterup

Projektet er i opstatsfasen.